

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1100/22-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Ovčáry, okres Kolín
Sídlo	Kolínská 66, 280 02 Ovčáry
E-mail	zsmsovcary@seznam.cz
IČ	70 993 211
Identifikátor	600 045 579
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Adamcová
Zřizovatel	obec Ovčáry
Místo inspekční činnosti	Kolínská 66, Ovčáry
Termín inspekční činnosti	31. květen, 1. a 3. červen 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny a školní jídelny-výdejny. Všechny součásti školy jsou umístěny v jedné budově.

Vzdělávání 39 dětí, naplněnost je 86 %, probíhá v MŠ ve dvou třídách. Povinného předškolního vzdělávání se účastní 10 dětí včetně tří s povoleným odkladem povinné školní docházky. Jedno dítě je vzděláváno individuálně.

Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělávalo ve dvou třídách 25 žáků 1. – 5. ročníku, naplněnost je 50 %. Od předešlé inspekce se počet žáků snížil. K pravidelné docházce do jednoho oddělení školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 25 účastníků, naplněnost je 50 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve spolupráci s dalšími zaměstnanci účelně naplňuje reálně stanovené cíle koncepce školy. Pro vzdělávání je vytvořeno velmi vstřícné sociální prostředí. Ředitelka si ponechala veškeré kompetence související s řízením MŠ. Kontrolní a evaluační systém v některých aspektech neodpovídají aktuálním potřebám školy. Přijetí opatření k nedostatkům z minulé inspekční činnosti nebylo zcela účinné v oblasti zajištění bezpečnosti dětí při chůzi po schodech, kdy v některých částech schodiště chybí zábradlí, a v neefektivní organizaci předškolního vzdělávání.

Hospitační činnost vedení školy je systematická, vzájemné hospitace pedagogických pracovníků mají pozitivní vliv na průběh vzdělávání. Vzhledem k umístění ZŠ, MŠ i školní družiny v jedné budově a častému průběžnému kontaktu zaměstnanců je vnitřní informační systém funkční.

Vzdělávání v MŠ zajišťují čtyři učitelky, dvě bez odborné kvalifikace, z nichž jedna nekvalifikovaná si požadované vzdělání doplňuje studiem. V ZŠ žáky vzdělávají čtyři učitelky, aktuálně tři bez požadované odborné kvalifikace, z nichž jedna studuje. Zájmové vzdělávání v ŠD zabezpečuje šest vychovatelek na zkrácené pracovní úvazky, pět kvalifikovaných a jedna bez odborné kvalifikace, kterou si doplňuje příslušným studiem. Ředitelka prokazatelně hledá odborně kvalifikované pedagogy. Zapojením školy do projektu „Šablony“ doplňuje činnost pedagogů i školní asistent. Ředitelka podporuje pedagogy v jejich dalším vzdělávání, daří se jí motivovat kolegyně k dalšímu prohlubování znalostí i dovedností a vytvářet pro jejich vzdělávání vhodné podmínky. Přesto je pedagogický sbor dlouhodobě nestabilní. Od předchozí inspekční činnosti došlo k jeho značným obměnám. Začínající učitelce je cíleně poskytnutá efektivní metodická pomoc. Pokrytí celodenního provozu MŠ za stávajících personálních podmínek není optimální.

Prostorné, světlé a příhodně zařízené učebny ZŠ jsou vhodně vyzdobeny a vytvářejí pro vzdělávání příjemné estetické prostředí. Tělocvična, kterou účelně využívá i MŠ, je dostatečně vybavena potřebným sportovním náčiním a náradím. Škola disponuje dostatečným množstvím kvalitních pomůcek pro vzdělávání, které jsou většinou účelně využívány. Přidělené finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek pro vzdělávání. Škola však nezajišťuje v rámci provozu v MŠ lůžkoviny, které požaduje od zákonných zástupců dětí. Dle sdělení dotazovaného rodiče způsob vyžadování této služby nelze považovat za dobrovolný. Nedostatkem je také stanovení úplaty za předškolní vzdělávání neodpovídající rozsahu přerušení provozu.

Školní družina nemá vlastní prostory a k zájmové činnosti využívá zázemí dvou kmenových učeben, které jsou ale dostatečně vybaveny hračkami a dalšími pomůckami pro zájmové vzdělávání.

Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků i účastníků zájmového vzdělávání jsou vhodně upraveny ve vnitřních předpisech. Všichni jsou na začátku školního roku i v jeho průběhu poučováni o pravidlech bezpečného chování, účelně jsou stanoveny dohledy nad žáky o přestávkách. Školní budova je během vzdělávání uzamčena.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při inspekčních hospitacích v MŠ byla z interakcí mezi dětmi a učitelkami patrná vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost. Partnerským a empatickým přístupem učitelky vytvářely příznivou atmosféru, rozvíjely vzájemnou pomoc a spolupráci dětí všech věkových skupin, čímž výrazně podporovaly prosociální citění a osobnostní rozvoj.

Dětem byly nabízeny účinné didaktické, tvořivé a tematicky zaměřené činnosti, které korespondovaly s aktuálním tématem a byly pro děti inspirující. Děti se s chutí zapojovaly, projevíly žádoucí soustředění i počátky herní kooperace. Měly dostatek prostoru k pohybu. Společně s pravidelně zařazovanými tělovýchovnými chvilkami a zdařilými zdravotními cviky docházelo k potřebnému rozvoji tělesné zdatnosti.

Vzdělávací nabídka byla připravená a tematicky provázaná, ale dostatečně nezohledňovala individuální možnosti a schopnosti jednotlivých dětí. Cíle vzdělávání vycházely z očekávaných výstupů stanovených ve školním vzdělávacím programu, ne však z pedagogické diagnostiky. Bezprostředním hodnocením učitelky děti motivovaly, ale neposkytovaly jim účinnou zpětnou vazbu o dosahovaném pokroku a pouze ojediněle je vedly k sebehodnocení. S dětmi v povinném vzdělávání a s odloženou povinnou školní docházkou jsou realizovány zajímavé aktivity podporující školní připravenost zaměřené na rozvoj hrubé a jemné motoriky, myšlení, řeči, smyslového vnímání apod.

Organizace dne vycházela z časově vymezeného a pravidelného střídání činností. V režimových momentech vznikaly přechodem dětí na stravování do jídelny a častým řazením dětí do zástupu nežádoucí prostoje. Děti byly neúměrně zatěžovány spěchem. Odpolední odpočinek dětí zohledňoval individuální potřebu spánku. Dětem, které neusnuly, byly správně nabízeny klidné aktivity mimo lůžko. Systematicky byly upevňovány hygienické návyky a sebeobsluha. Při stolování učitelky zdařile směřovaly děti k samostatnosti v sebeobsluze i udržování čistoty. Starší děti používaly příbor a byly vedeny k jeho správnému úchopu, mladším dětem pomáhaly učitelky s posilováním již získaných návyků a dovedností. Nápoje k dodržování pitného režimu využívaly děti dle svých potřeb.

Společnými pozitivy hospitované výuky v ZŠ byly příjemná pracovní atmosféra, vstřícný vztah mezi žáky a učitelkami a esteticky podnětné prostředí. Výuka byla dobře promyšlená, požadavky kladené na žáky byly přiměřené a pokyny srozumitelné. Nejčastějším typem činností byla vhodně vedená frontální a samostatná práce, ojediněle doplněná účinnou skupinovou prací. Vyučujícím se dařilo účinně individuálně podporovat žáky a rozvíjet jejich osobnostní a sociální dovednosti, bylo respektováno tempo žáků. Jejich pozornost byla vhodně podporována uplatňováním účelné motivace, nebyly opomenuty relaxační činnosti. Nedostatkem bylo pouze ojedinělé využití diferenciací úkolů směrem k nadaným žákům. Důraz byl kladen především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů, méně již na postojoyé cíle. Závěrečné shrnutí a hodnocení ve sledovaných hodinách většinou obsahovalo jednoduché sebehodnocení žáků, vrstevnické hodnocení bylo využito minimálně. Učitelky efektivně využívaly znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací. Žáci respektovali třídní pravidla chování.

V hodinách českého jazyka byli žáci cíleně vedeni ke zvládnutí mluvnice a pravopisu, ale také ke čtení s porozuměním a využívání zjištěných informací při další práci. Ve sledovaných hodinách matematiky učitelky pro pochopení a utvrzení učiva efektivně zařazovaly názorné aktivity. Dále byl vhodně kladen důraz na využití zavedených postupů i ověření správnosti řešení. Žáci ve sledovaných hodinách prokazovali osvojení vědomostí a dovedností odpovídající požadovaným výstupům daného předmětu a ročníku v závislosti na jejich osobních možnostech. Výuka prvouky a přírodovědy byla vhodně založena na budování kladného vztahu k přírodě, ochraně životního prostředí, zachování přírodních zdrojů, poznávání živočichů a jejich způsobu života.

Účastníci zájmového vzdělávání ve školní družině byli účinně motivováni k nabízeným aktivitám pozitivně podporujících rozvoj osobnostních a sociálních dovedností i vztahy v kolektivu. Účastníci respektovali domluvená pravidla a spolupracovali. Jednotlivé činnosti byly vyvážené a vycházely z jejich individuálních potřeb a zájmu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti v MŠ se umí soustředit potřebnou dobu na vykonávanou činnost, správně reagují na otázky kladené učitelkou. Dosahují výborných výsledků v oblasti sociální gramotnosti, většina z nich komunikuje s vrstevníky i s dospělými, starší dokáží pomáhat mladším, umí si rozdělit role ve hře, spolupracovat. Většinou se chovají dle společenských pravidel, spoluvytvářejí prostředí pohody. I nejmladší děti se umí vyjadřovat prostřednictvím hudebních a pohybových činností, reprodukují říkanky, písničky. Děti dle svých možností prokazují pohotovou reakci na pokyny učitelek, aktivně se zapojují do nabízených činností.

Systém sledování a hodnocení učebních pokroků dětí není z hlediska podpory individualizace vzdělávání funkční. Vzdělávací výsledky jednotlivých dětí nejsou vyhodnocovány a na základě zjištění nejsou stanoveny vhodné pedagogické postupy pro další záměrné vzdělávání. Škola zdařile realizuje aktivity cílené na plynulý a bezproblémový přechod dětí z MŠ do ZŠ. Přínosem pro osobnostní a sociální rozvoj dětí i žáků je účinná podpora sounáležitosti školy s obcí a regionem i její častá spolupráce s partnery různého zaměření včetně akcí organizovaných společně s rodiči.

Vyučující dlouhodobě využívají k hodnocení výsledků vzdělávání žáků v ZŠ běžné prostředky např. hodnocení tematických prací, hospitační činnost vedení školy, projednávání v pedagogické radě. Externí testování škola vhodně využila v aktuálním školním roce jako zpětnou vazbu. Žáci úspěšně vykonávají přijímací zkoušky na víceletá gymnázia a na druhý stupeň do tříd s rozšířenou výukou matematiky.

Systém podpory žáků ohrožených školním neúspěchem je účinně realizován. Individuální podpora a doučování, které učitelé žákům průběžně poskytují, se příznivě odráží ve zlepšení jejich výsledků. Ve školním roce 2020/2021 celkem 100 % žáků prospělo s vyznamenáním. Během inspekční činnosti bylo zřejmé, že škola klade důraz na dodržování nastavených pravidel chování a komunikace. Chování žáků je většinou dobré, snížené známky z chování ani udělení kázeňských opatření nebyly v posledních dvou školních letech zaznamenány. Školní poradenské pracoviště účelně koordinuje svou činnost, žákům i jejich zákonným zástupcům poskytuje náležité informace.

Základem funkčního vnějšího informačního systému je průběžné zveřejňování aktuálních informací na webových stránkách školy, osobní jednání zákonných zástupců s pedagogy a pravidelné třídní schůzky.

Škola systematicky podporuje dobré vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání prostřednictvím realizovaných akcí např. široká škála zájmových kroužků, exkurze, tematické projekty. Velmi dobrá spolupráce školy se zřizovatelem a dalšími partnery má pozitivní vliv na kvalitu výuky a promítá se také do života obce.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP. Účastníci jsou účinně motivováni k podpoře tělesné zdatnosti a zdravého životního stylu. Jsou také smysluplně a účinně vedeni k rozvoji individuálních zájmů, osobnostních a sociálních dovedností, což je zřejmé především z výsledků tematicky zaměřených akcí.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se podařilo odstranit pouze částečně. Přetrvává méně účinná organizace vzdělávání v mateřské škole a nadále chybí opěra pro děti při chůzi po schodišti pro zajištění jejich bezpečnosti.

Silné stránky

- Vstřícný přístup pedagogů k žákům a dětem se projevuje příznivým klimatem pro vzdělávání.
- Podpora utváření osobnostních a sociálních dovedností se pozitivně odráží ve vzdělávání žáků a budování jejich zájmových preferencí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Absence individuálních vzdělávacích cílů pro další pedagogické působení mateřské školy částečně snižuje kvalitu vzdělávacího procesu.
- Nadbytečné organizování dětí a nežádoucí časové prostoje mezi činnostmi omezují jejich volnost a osobní rozvoj.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovovat v pedagogické diagnostice záměry pro vzdělávání dětí a využívat je k individualizaci vzdělávání.
- Organizovat účelně předškolní vzdělávání s ohledem na zajištění volnosti a osobního rozvoje dětí, vyváženě s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat potřebný řád.
- Zapojit děti v povinném předškolním vzdělávání do vlastního a vzájemného hodnocení.
- Diferencovat činnosti podle individuálních možností a schopností jednotlivých dětí a žáků, využívat vrstevnické hodnocení.
- Zajistit překryvání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě.
- Vyžadovat služby od zákonných zástupců pouze na základě dobrovolné dohody mezi nimi a školou.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti, přijmout adekvátní opatření k jejich prevenci a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Potvrzení ve funkci ředitelky školy s účinností od 1. srpna 2019 na dobu neurčitou
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, Školní vzdělávací program pro školní družinu a Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, účinné ke dni inspekce
3. Školní matrika, rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, školní rok 2021/2022 ke dni inspekce
4. Školní řády základní školy a mateřské školy, vnitřní řády školní družiny a školní jídelny-výdejny, účinné ke dni inspekce
5. Třídní knihy základní školy a mateřské školy a přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, účinné ke dni inspekce
6. Záznamy z pedagogické rady, školní rok 2021/2022, účinné ke dni inspekce
7. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní rok 2021/2022, účinná ke dni inspekce
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021
9. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-70/15-S, z 29. ledna 2015
10. Personální dokumentace (doklady o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, inzerce, rozpis přímé pedagogické činnosti), účinná ke dni inspekce
11. Minimální preventivní program, školní rok 2021/2022
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce, včetně knihy úrazů, revizí tělocvičného nářadí, venkovních herních prvků a elektrických přístrojů
13. Ekonomická dokumentace školy ke dni inspekce (účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2021, závazné ukazatele rozpočtu za rok 2021, finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2021)
14. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy)
15. Osobní listy dětí - pedagogická diagnostika, školní rok 2021/2022, účinné ke dni inspekce
16. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní rok 2021/2022, účinné ke dni inspekce
17. Evaluační materiály (hodnocení školy, hodnocení po ukončení tematických celků, záznamy z hospitační činnosti), školní roky 2020/2021, 2021/2022 ke dni inspekce
18. Zápis z jednání s ředitelkou školy o zjištěných skutečnostech v době inspekční činnosti z 1. června 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Puterová, školní inspektorka

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

V Praze 24. června 2022

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D. v. r.

Mgr. Jana Puterová v. r.

Bc. Dana Nulíčková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivana Adamcová, ředitelka školy

Mgr. Ivana Adamcová v. r.

V Ovčárech 20. července 2022